

Glasilo Prekmurskih Slovencov. Cena na leto 20 K., na polleta 10 K., na štrtinleta 5 K. Urednik i izdajatelj Klekl Jožef vp. pleb. Črensovci Prekmurje

NOVINE

Rokopisi se ne vrnejo. Oglasi (inserati) se sprejmejo. Cena za eden kvadratni centimer 1·30 fil. za ednok, za večkrat popust.

Novomešnik.

Naše malo Prekmurje je letos tri novomešnike dalo Matericerkvi. Te prvi, Varga Štefan, je 15. junija pri Sv. Vidi v Bogojanskoj fari, te drugi, Bakan Jožef, je dnes teden v Türijski, te tretji Horvat Jožef, pa dnes, 1. aug. stopo pred oltar, da moli za svoje ljude.

Novomešnik! Kak globoko morje božih skrivnosti i poštovanja vernoga ljudestva je skrito pod to ime! Kristuš je dobo novoga, mečnoga, gorečega namestnika, ki bo z njegovim srcem iskao nebeskoga Oče čast i zveličanje nemrtvenih duš. V trudi, v deli za rešenje duš onemogli, osereli dühovniki, sobrati, novoga sobrata, novo, friško pomoč, ki bo hodo po njihovih trnjavih potah i iskao v nje zapletene ovčice!

Novomešnik! Vsaki den teliko nekrvnih daritev, svetih meš več, keško mladencov je dobilo mešniško posvečenje i zato teliko več pomirjenje prosečih daritev za grehe sveta!

Novomešnik! Verige greha odvežljivati, z samoga Boga telom hraniti človeče duše na dugo pot večnosti več ljude sme i more odsehma!

Novomešnik! Več src se odprlo pred mladinov, pred sirotami, pred vmirajočimi, pred pokojnimi! Dühovniško srce je Kristušovo, mora biti njegovo v drugoju izdaji. Kolika sreča, kolika milošča, kolika neprecenljiva dobrota za celi svet je tak samo en novomešnik! Vsigdar je tak, jezokerat bole pa zdaj, kda je zaistino „celi svet v hudoj pogrožen“ (l. Jan. V. 19.) kak piše sv. Janos apostol.

Prekmurje je Bogi dalo tri novomešnike. Iz treh oltarov de se zdigava za nje v nebo srčna molitev: Večna dobrota, obdrži v krščanskem dihu Prekmurje, štero ti je dalo tri novomešnike!

„Gospoda, to je proti-državna gonja!“

Kaj je to? V 29. štv. „Murske Straže“ je spisao neki liberalček te strašne reči. Kaj drži on za proti-državno gonjo? Obprvim to, ka prekmurci nemajo radi liberalnih i brezvernih vučitelov. Naj si zapomni, ka de to vsikdar tak, či do ravno vsi liberalci po glavi hodili. Naj ne zavija, naj rešnico piše! Prekmurci radi maj,

poštujejo dobre kristjanske i narodne vučitele, šteri so prišli iz Slovenije; ali liberalnih, brezvernih vučitelov ne bodo trpeli; i či višja oblast v tom oziri ne spuni naših pravičnih zahtev, te bomo proti tem vučitelom pasivno rezistenco pa tudi strajk vpeljal i tak je odženemo ta, kde za svoje poganske ideje bole plodna tla najdejo.

Obdržim se toži liberalni dopisnik „Murske Straže“, ka Okrajni Šolski Svet za Prekmurje nešče dopustiti, ka bi se med šolskov decov sokolsko ali orlovsko družtvo nastavalo. Tu njemi ovadimo, ka toga ne zahtevajo samo „nekateri člani šolskega sestava“, nego vsi ednoglasno z g. civilnim komisarom i g. šolskim nadzornikom vkljup; ar vsaki pedagog i splošno vsaki čeden človek more znati, ka je to pogubelno delo, med otroki takša nasprotna družtva vpeljati. Dopisnik pač obe zvezl imenije, ali videti je z njegovega izvajanja, da njemi je samo za Sokole žao; ar on pozna svoje pristaše i zna, ka bi oni ne Orlov nastavlali, nego Sokole. Za to vzkrikne: „Gospoda, to je proti-državna gonja!“ Tu se je izdao. Ar liberalci se povsed i vsikdar za državotvorne elemente imenujejo, či ravno oni razdirajo državo! *Obtretjam* nam očita, ka ščemo svoj materinski jezik za učni jezik meti! Kaj je pa v tom proti-državnoga? Vej je pa naš jezik ne nemški, ne madjarski, ne kitajski, nego slovenski, pa namreč ne na teliko pokvarjen od germanizma, kak književna slovenščina, i srbohrvaški jeziki bliže stoječi. Ali hoče on tisto krivico činiti proti prekmurskim otrokom, kero so činili madjari, ka so se morala deca v neznanom jeziku učiti elementarne predmete? Kde je pa te odrešenje Prekmurja?

Zakaj ste pa vmešali v Sobočko šolsko slavlje svoje Sokole? Potem pa ogovarjate g. dekanu i kapelana, da sta prezrla Vaše slavlje. Kaj pa več, za reklamo bi Sokoli radi imeli dva popa! Gospodje, gospodje, ne držite nas za tako naivne! V Soboti je tudi eden evangeličanski farar i eden židovski rabbinar; zakaj pa teva ne ogovarjate, ka sta ne prišla k vašoj slovesnosti?

Dopisnik „Murske Straže“ se je ne podpisao, zato ne vem, što je; pa bi to jako potrebno bilo znati; ar on nas za madjarske priganjače imenuje, ki smo se že pred 20 letami borili za

naturalske pravice prekmurskih slovencov, kda je to pogubnosno delo bilo, on je pa te znabiti ponizno lizao nemškatarske podplate. **Sakovič.**

Šolstvo v Prekmurji.

Namen tega članka je nepristranski pravičen odgovor dati na dve notici „Murske Straže“. V 19. številki 8. maja pod naslovom „Prekmursko učitelstvo“ je napisano več neresnic. V toj stoji, ka so ljude zadovoljni, da se slovenski vči. To je istina. Na Dolenskem, šteroga nareče najbliže stoji k književnoj slovenščini, so vogni veseli pouki v književnoj slovenščini, a velika večina Prekmurcov pa li zahteva, naj se v našem domačem prekmurskem jeziki včijo vsi predmeti poleg njih pa tudi književna slovenščina v takšoj meri, ka na konci šolskih let jo obvlada popolnoma naše dete tak v pisavi kak v guči. To je pravična in čedno zahteva Prekmurcov, štero je višji šolski sosvet že itak odobrio i či se bo v začetki novoga šolskega leta upoštevala, bo hasnila samo državi zato, ka prirodi zadovoljnost prebivalstva, včenje decé pa ne bo škodila.

Nikak ne obstane trditev „Murske Straže“ da se ljudestvo ne toži na tisto vučiteljstvo, štero je prišlo iz Slovenije. Istina, so med njimi jako dobrí, s šterimi je ljudestvo popolnoma zadovoljno a so med njimi tudi takši, na štere ljudestvo grozno mrzi zavoljni njihovoga protiverskoga držanja. Te dosta več škodijo državnoj misli, kak domači mažaronski, zato ka ljudestvo naše se drži te pravične sodbe: če što Boga ne poštuje, ki je najveksi gospod, je zavpanja srčnoga i poštovanja ne vreden.

Nadaljna trditev, lista da so med sprejetimi prekmurskimi vučiteli v večini skoz in skoz mažarskoga mišljenja, v toj meri ne odgovarja resnici. Žalibog so, ki sprejmejo od države plačo i vendar se ne pobrigajo tak za njeni hasek kak bi dužni bili, je istina. Ali ka bi v večini bili tei i ka bi naravnost proti državi delali (skoz in skoz mažarskoga mišljenja bili) se ne sme trditi i se ne more posvedočiti. Nikak ne zagovarjam krvicov i odločno zahtevamo naj slovenske države vučitev Slovenec bone samo v šoli nego i zvuna njé i ešče v familiji, vendar ne dopuščimo to, da bi se pod plaščem „domoljuba“

podpirala nepoštenost i preganjala poštenost. Mejmo potrpljenje, či šteri vučitev kakše vogrske pesmi, štere neso protidržavne dajo gorpraviti i na slovensko prestavljalni ali či v svojoj familiji poleg slovenščine tudi vogrski guči, naj njegova deca jezika ne pozabi. Zato ga nemoremo obsoditi. Lekho je kritizirati tistim, ki majo okoli 30.000 kr. plače na leto pa nešteri z med njih delajo menje kak nešteri prekmurski vučitelje, šteri majo komaj po njihove plače pa niti teliko ne.

Ešče ednok, mejmo potrpljenje povsod, gde količkaj dobre volje najdemo i na poštenost naletimo. Nepoštenake pa bičajmo so Slovenci ali Mažaroni.

Murska Straža v 29. štv. od jul 17. pod naslovom Murska Sobota veselo naznanja, ka so Vidov dén junija 28. na državnoj pétrazrednici deca zaistino v narodnom dühl obhajala z lepimi igricami i deklamacijami. Mi se tomi iz srca veselimo i se vučiteljstvi zahvalimo za njegov trud. Slovenska deca slovenska naj bo v dühl i jeziki. Nikak pa ne odobravamo raznih napadov, štere se pod tov noticov skrivajo. Ka je Sobota ne bila tak okinčena kak člankar žeze, je ne kriv g. Puš, nego tisto staro mišlenje, štero nahitroma ne zbrishe iz src prebivalstva vsa policija, nego samo pomirljivo sporazumljene.

Ka sta g. dekan in g. katehet ne prišla na slavnost čeravno sta bila povabljena, bi samo te smeli obsođiti, če sta to iz protidržavnega namena včinola, ka bi se pa moglo posvedočiti i či sta nej bila zadražniva od drugih svojih dühovniških dužnosti. Čudno se nam zdi, ka se samo dühovniki napadajo, ka so ne prišli na slavnost, drugim pa ki so ne dühovniki, člankar milostivno odpusti nevdeležitev.

Kak spada pod té glas napad na kotrige šolskoga sosvetu, je ne mogoče inači razložiti kak da pisec teh vrstic sovraži krščansko misleče ljudi i predvsem dühovnike i išče povsod priliko, da bi je brsno, čeravno je brsánje nerazumnoga bitja jakost. Zaistina lüšno smo se zasmehali trditvi, ka je protidržavi naša zahteva, naj se vučiteljstvo v šoli ne briga ne za sokolstvo ne za orlovstvo nego naj vči predpisano telovadbo; s tem se naimre pripomore za složnost in mir pri mladini ka je pa največše važnosti za državo. O čedna glavica i to bi proti državi bilo? Te po tistih neštetih mestah Jugoslavije, kje nepoznajo naraščajov se vsi moro zobešiti, ár so protidržavni! Kakše norije more trositi med svet, ki nešče krščanske pravice poznati.

Pisca teh vrstic je proti konci nikaj strašno svadilo. Z rokami i nogami se brani proti prekmurščini,

— sezna da je nevē, se brani proti napovedanom štrajki šolske mladine — nevupa pa povedati, ka je štrajk napovedan zavolo nekrščanskoga mišlenja vučitelov i ka sosvet žeze naj idejo iz Prekmurja samo protiverski vučitelje, pridejo pa naj krščansko misleči. To zadnje nepozabite gospod pisec, sosvet zahteva enoglasno naj pridejo slovenski vučitelje, ki krščansko mislio zato ka prinas državno misel samo tei moro v trditi takši pa, kak ste vi, naj odidejo. Jako se motite, gospod pisec, gda s celim svojim žučom pišete i naznanjate prekmurskoj dühovščini i vučiteljstvi; „zapoljite zaenkrat za vselej tū smo mi gospodarji naš rod in naši kralji“. Odgovorimo vam enoglasno vsi: vi ste prišlek i ne naš gospodar. Vi bi gospodar samo radi bili, zato zahtevate pet plugov grofovsko zemlje za sebe i vsakoga vam ednakoga vučitela, ka bi se tem lezej norca delali iz vervajočega Prekmurca na tistoj zemlji, štero bi sirmak on mogeo dobiti. Povemo vam odkrito: „Ne brüsite si zob naprej, skomino dobite“.

Na opazko urednikovo pa odgovorimo, ka ne samo v sosveti, nego niti v državi nema mesta, ki proti državi rova, ali to se posvedočiti more.

Glasi.

Velika slavnost orlovskoga tabora se v prihodnjih številkah Novin bo popisala.

Naročnikom Novin naznanjam, da do 1. Septembra bodo Novine vrejüvali g. Berden Andraš, kaplan v D. Lendavi. Vsi rokopisi, oglisi, spremembe pri pošiljanji lista naj se njim naznanijo.

Vučitelje prekmurski odidejo te dni na en mesečni tečaj v Ljubljano, ka se dobro slovenski navčijo.

Augusta 8. v Gornjo Radgono! Pred poldnom ob 9. bo veliko spravišče zavolo Radgone i naših severnih mej, zavolo mostov i železnice. Entetnoj komisijo še slovensko ljüdstvo pokazati, ka je Radgona slovenska. Prekmurci v Radgono té dén!

Misijonarje, sinovje sv. Vincenca so po boji razrúšeno hižo v Mirni pri Gorici prevzeli. Superior je postao vlč. g. Klančnik. — Za kratek čas odprejo novo hišo v Grobljah na Kranjskom, kam pride 5 dühovnikov i 6 bratov.

Naša vlada je odstopila. Pogajanja se vršijo za novo.

Vogrsko. Nova vlada pod ministarskim predsednikom grofom Teleky je začela svoje delo. Vlada je na krščanskem fundamenti.

Brez dovoljenja občine zedne v drugo odávati ne smemo zrnja, márhe itd. smemo pa z dovoljenjem občine tržiti vsakom tržci, ki má pravico tržiti.

Shod za krščanski tisk so meli Bunjevc i Subotici (Szabadka) na šteroga je telko lüdi vküppivrelo, ka Subotičke Novine veselo pišejo, ka je Subotica celomi sveti naznanila, ka je krščansko katoličanski varaš. Na tom spravišči so odločili sledéče: 1) pozdravijo vsa krščanska združenja v Jugoslaviji i se pridružijo tistim, ki s cele moči delajo za razvijanje krščansko tiska; 2) drugi protestirajo proti vsakoj nepostavnoj cenzuri i zahtevajo slobodo tiska; 3) nedopustijo, da bi se cerkev preganjala posebno ne dopustijo, da bi se krščanski navuk iz škole pregnao; 4) nedopustijo, da bi se pri volitvah krajšale pravice dühovnikom i vučitelom.

Dolenski plivanuš. G. Klekl Jožef, mlajši, je ešče izda zaprt. Sodili ga bodo zavolo tistih nedužnih članov, štere je v Novinah objavo, kda je ešče urednik Novin bio, i s šterimi je nikom nekše krivice ne včino. Té članke, kak pri čujemo, predstavlja na mažarsko dr. Cifrák, sobočki fiškališ. Té gospod, ki je bio eden največjih sovražnikov našega naroda i naše krščanske vere kak zagriženi prostožidar; té gospod, šteri si je v Prekmurji spravc lepo palačo i meo dober zasluz, plačuje vse to z tov žalostnov hvalov: 1) ka pripravila pot k obsojenji ednoga nedužnoga človeka; 2) ka toži na madjarsko vlado zavedne Slovence, tostran demarkacijske črte in neprilike dela s svojimi krivičnimi tožbami Slovencem prek meje tüdi. — Dolenski plivanuš je meo posel prek meje kajti njegova fara séga prek mejé; po posli je prišeo v Monošter, tü ga je dao zgrabiti Horvat Pavel bivši sobočki okrajni glavar (főszolgabiró) izroči, ga je vojaštv, štero ga je nesmileno mantralo i odpelalo v vozo, v šteroj še dnesdén ječi. — Horvat je znamkar za to dao Klekla zgrabiti, gda ga je obprvim tam prek varao, ka je on Horvat vsakiva dva tjtina smeo v Soboto priti na obisk? — Dr. Cifrák znankar tüdi, zato dela proti našim zavednim ljüdem, ka večkrat dobi dovoljenje, da sme priti v Soboto domo? Pred kratkim smo ga vidili doma, Naše ljudi zapirajo prek mejé v Sombotelj, Egerseg, sovražniki naše države najhujši hujščaki pa prosto hodijo prek mejé i torijo vsakovrstne laži, s šterimi podirajo državno miseo. Naznanjamo našo oblasti, da so tak Madžari kak Prekmurci, šteri so si prek mejé zvolili krüh šteri pridejo večkrat domo i razširjajo po vesnicah glase, šteri ljüdstvo vznešmirjajo in njemi državo odurjavlejo. Oblast ségni vmes i napravi red.

Na afrikanski misijone je poslala družba rožnoga venca z drugimi verniki vkljup z D. Lendave 600 K.

Prle kak je Nj. kr. Visokost predstolonaslednik Aleksander zapušto Slovenijo, se je blagovolo etak izraziti: „Kratko prebivanje, štero niti cele tri dni nej trpelo, mi je dalo zadosta prilike, da se v stalnom i neprestanom stiki z vsemi sloji (strani) uverim (močno verjem), ka se slovenski del našega naroda narodnoga jedinjenja nikaj menje ne oklepa, kak pa drugiva dva dela (Srb i Horvat.) Zvün Ljubljane sem z zadovolnostjo obiskao neštera sosedna mesta pa Maribor i vsepovsedi se mi je tisti veličasten vtis, nakeliko je to sploh bilo mogoče, ešte pogloro. Prisrčne i tople manifestacije (slávnosti) v Sloveniji so mi šle prav do srca i v srci mi bodo ostale. Težko zapuščam to krasno deželo i krepki rodoljubni slovenski narod z živov želov, da pali pridem i nagostci prihajam med Svoje drage Slovence.“

Kraljevičova odlikovanja (kitüntetés) v Sloveniji. Aleksander kraljevič je podelo ljubljanskimi knezoškofi dr. Jeglič Bonaventura — Antoni i dr. Brejc Janki, predsedniki deželne vlade red svetoga Save I. razreda, ravnitelji ljubljanskoga vseučilišča pa II. razreda; Izmed Orlov so dobili odlikovanje, Pirc Jožef, predsednik, koga v Prekmurji že dobro poznamo, red sv. Save VI. razreda, Kržana Pavel i Hvale Jože, pa V. r.

Dari na Afrikanski misijone. Na krst poganske decé, šterim so z ednim krstno ime dali, so darovali po 25 kr. eti: Celjske romarice, Kelenc Marija, Mesarič Kata, Beltinci, Kelenc Magda, D. Bistriga, Kolarič Martin,

Trnje, Horvat Kata, Trnje, Tkalec Kata G. Bistriga, Ftičar Štefan, Hotiza, Kreslin Marija, D. Bistriga, Krampač Kata z Žižkov, na štiri pogancake 100 kr; Zadravec Treza z Trnja na krst pogancaka 25 kr. in 5 kr. na podporo prvejšega krščanca. Na misijone so dali: Petek Janoš z Beltinec 5 kr; Horvat Jožef z Bratonec 20 kr. Rebrica Mihal z Lipovec 10 kr; Zver Bara z Nedelice 10 kr; Kozar Mihal z Satohovec 40 kr; Gibičar Jozefa z Gederovec na krst Jozefe 30 kr. Penezi odposlani Klaverovoju družbi julija 10.

Kraja. V Velkoj Polani so črensovski orožniki odkrili veliko tatvino. Pri Knaus Ivani je odnešena bila obliko v približno 100 jezera koron vrednosti. Najšli so to vkradeno blago pri Hozjan Stefana hiži. Te je ovado, da so že dugši čas hodili cigani spat v njegovo hižo. Zadnjic so bili fokovski. Z temi cigani je mela ta nesrečna, pomilovanja vredna hiža zvezne i kradnola. Celo familijo so odeginali orožniki zvün ednoga, Šteri je odskočo. Cigani so tudi spovušli.

Na Martinišče so darovali dühovniki, ki so se zbrali pri zlatoj meši vi. g. Meško Martina, pleb. svet. pri Kapeli 740 K. Zaistino zlata srca so bila pri zlatoj meši tudi v Prekmurji dobro poznanoga dobrega g. plebanoša, zlatomešnika. Srčna hvala vsem, slavljeni pa „duga, srečna leta“.

Zlato mešo do služili v Veržej g. pleb. Janžekovič Lovrenc, aug. 10.

Vožnja na železnici bo odsehamo 100% dragša.

Podlistek.

Kraljevičov govor v Ljubljani.

V soboto 26. m. jun. je pri slavnostnoj večerji v Ljubljani držao kraljevič Aleksander sledéci govor:

„Gospoda! Vstanimo za trenotek in zahvalimo Njemi, ki deli pravico med ljudstvi in narodi na zemlji, da nam je v svojem nezmernom šmiljenji podelo veliko srečo, da smo pobrateni slobodni mogli vkljup priti v toj hiži pri tom stoli, da tudi tukaj odičimo naše narodno združenje.“

Slovenec, Horvat il Srb so tudi do denesnjega dne živelj kak bratje; naša skoro 15. stoletna zgodovina ne pozha ne ene borbe med našimi tremi enakopravnimi plemenimi. Samo ka smo toga našega pobratimstva do dnes nesmo mogli niti nesmo smeli javno povedati, ar je toga ne dopuštila tuja sila. Naš troimeni, ali enodušni narod je slednjič sprevido, da je njegova

rešitev samo v popolnem edinstvu, i s pomočjo naših zaveznikov i prijatelov, največ pa svojim odločnostjom i s svojim silnim trudom je vrgeo iz sebe tudi jarem ednok za vsikdar in se zdjedino v našo kraljevino, trdno odločen, da svoje edinstvo in sredo oskrbljava in čuva bole, nego vse na sveti.

V velikoj in težkoj borbi za obstanek so naši Slovenci mogli vzdržavati brezprimerne trude ves čas, od kdaj so prišli v te kraje. Vi, bratje moji, ste stali skoz punih 15 stoletij na mrtvoj straži za naso skupno brambo pred najhujšimi napadalci. V tom dugom časi ste bili prisiljeni popuščati od svoje dedovine stopaj za stopajom ali vaš sovražnik je meo pri tom ljute borbe i velike zgube kak napadalec. V tom neprestanom boji je Vaša odporna sila neprestano rasla. Ojačila se je posebno te, kda so Vaši predniki prišli do jasne zavesti, da je Vaše in naše narodno rešenje v spo-

Najnovejše.

Naša prejša vlada, šteria je odstopila, se bo znova osnova z malimi spremembami. — Kukorice 40 jezero vagonov je dovoljeno iz naše države izvažati. V Prekmurji iz edne občine v drugo je ne dovoljeno voziti brez dovoljenja pismenoga zrnje, stvari, meso, olje, zlat, srebro, železo vuno, melo, konopje, len, grah, krumpiš, med, cuker, kože, premog (štajnikol), sodo. Ki nema dovoljenja od občine, se njemi blago zapleni (vkraj vzeme). Dovoljeno nam je pa vse té reči, márho i zrnje zato tudi prek Mure voziti po celoj Jugoslaviji. — Ki še v Ameriko iti, mora meti potni list s slikov (fotografijov) i sam ga prinesi v amerikanski konzulat v Belgrad. Občina mora na potni list zapisati i spečatom potrditi, da dovoli potovanje. Dečki pod 16 let starci, dekle pod 21 let stare so ne dužni iti na konzulat, pa tudi ne potrebujejo posebnega potnoga lista, nego z starišmi vred se na ednoga spišejo. Vsi moro meti zvüntoga svedočanstvo od policije kakšega obnašanja so i kak so vojaštvo prišli. Edno fotografijo obdrži konzul, zato naj si vsaki dve poskrbi.

Primicijo g. Bakana so jezeri obiskali. Manuduktor novomešnika so bili g. Stuchly, prefekt z Veržej, predgar pa Klekl Jožef vp. pl. okoli 20 mešnikov i klerikov je počastilo novomešnika. — **Izjava.** Kolenko Ferenc iz G. Bistrice naznanjam Amerikancom, da sem peneze poslane zterjaš i z interešom vred vložo v Črensovsko posojilnico v 3100 K vrednosti.

razumi i slogi z Vašimi brati Horvati i Srbi.

Tak je prišlo, da so Kopitar i Miklošič, Prešeren i Gregorčič bili med prvimi boritelji jugoslovenske misli, da je naglo preminuli Krek zmislo program našega narodnoga edinstva sredi germanskoga Beča, na veliko iznenadenje Europe i to v najbolje kritičnom hipi svetovne vojske. Svetovni aeropag (zbor), ki bi mogeo, kak je svečano obljužbo, zajamčiti svobodo malim narodom i jih v pravicah zenačiti velikim, ne bio pravičen proti nam, najmenje pa proti Vam, Slovenci. Dopušto je, da ostane pod tujim jarmom velki del naših najboljih bratov. Pod tem jarmom ostane do zdaj še tudi znaten del Srbov i Hrvatov, ali razmerom največ Slovencov. Ta krivica pa ne more dugo vstat. Zato nam jamči podobna preteklost drugih delov našega naroda.

(Dale.)

Ivan Kokot

trgovina z mešanim blagom (nasproti cerkve)

Dolnja Lendava.

Priporača svojo veliko zalogu različnoga tkaninskoga blaga kakti:

Zefire, druke, šifon, käper, satene, belo platno, cajge za moške in ženske, štofe i. t. d.

V zalogi zimerom karbid kak tudi drugo špecerejsko blago.

V zalogi galic, liče, mašinsko olje, cement v lagvah po 200 kg., vse po najniših dnevnih cenah.

Točna podvorbba.

Zmerne cene.

Mastin

primešaj krmi; vsaki tjeden edno prgiščo, če se pa dava kak nadomestilo za krmo, te 2 prgišči. 5 zavojčkov Mastina, prahū za krmljenje zdrave, debele živine, za stvorbo belic i mleka, zadostuje za 6 mesecov za vsako živinče. Dobo je najvekše premije v Londoni, Parizi, Rimi, Beči. Na jezere gospodarov ga hvali i znova kupuje. Zahtevaj ga pri lekarnari (apotekari) ali pri trgovci, vsaki ga lehko prosto odáva. Ali pa piši **lekarni Trnkoci v Ljubljani**, Kranjsko, po 5 zabojčkov Košta 30 K 50 fil. z poštninov.

Mršavost (krlavost)

srbeščico, kraste, lišaje, vniči pri človeki mast proti mršavosti. Brez dišeca i ne maže perila. 1 lonček za edno osebo s poštninov 12 K 50 fil. pri lekarni **Trnkoci, Ljubljana**.

Franc Seršén, trgovec v Ljutomeri pri cerkvi ma zmirom veliko izbiro lepoga i močnoga blaga za moške i ženske obleke, štere odava po najzmernejših cenah. Što še meti lepo i trpežno blago po zmernih cenah naj ide k Seršeni v Ljutomer.

Tisk: E Balkanji Dolnja Lendava

Državna posredovalnica za delo

v

Pazite!

Odprla "Državna posredovalnica za delo" v M. Soboti. Vsi, ki potrebujete delavce, ali vsi, ki isčešte delo, se zglasite pri toj posredovalnici v Soboti v Cifrakovo hiži poleg rk. cerkvi Prekmurci, pazite! Tü najdete taki delo i jelo! Ne de vam trbelo več brez krūha i služa hoditi, pojščite gor to priliko prehavno, priglasite se pri posredovalnici.

Kerč Franc Prekmurec
Voditev

Gospodarska Zadruga za Prekmurje, Mursko Polje i Slovenske gorice r. z. z. o. z.

odáva: razne tkanine za moške i ženske obleke, vseh vrst začimbe, črevlje, usnje (leder), deske (blanje), stavbeni les (za cimpranje), poljedelske stroje (mašine).

Küpüje: pšenico, žito, kukorico, hajdino, proso, oves, kože, pač vse kmečke pridelke. Posreduje (pomaga kúpiti) pri kúpili vekših poljedelskih strojev, kak parnih mlatilnic (mašin za mlatiti), motorov i. t. d.

Pravico kúpüvati i odavati zadrugi majo samo kotrige. Nove kotrige (člani) se sprijmejo v zadružnoj pisarni v Gornjoj Radgoni i pri vseh podružnicah.

Glavna trgovina i pisarna v Gornjoj Radgoni.

Podružnice: Gornja Radgona, Sobota, Cankova, Dolnja Lendava, Radgona, Križevci pri Ljutomeri (Lotmerki), Beltinci.